

บทคัดย่อ

174474

ชื่อเรื่องคุณูปนิพนธ์ การประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขต
ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง

ชื่อผู้เขียน นางปฤดา พรหมเลิศ

ชื่อปริญญา ปรัชญาคุณูปบัณฑิต

สาขาวิชา สังคมวิทยา

ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณูปนิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์
3. นายสุรพล พงษ์ทศศิริกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บริบทเครือข่ายพื้นที่ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง (2) รูปแบบการประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง (3) การประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง (4) การป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง (5) ความเข้มแข็งของเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 3 กลุ่ม คือ (1) ภาครัฐ ได้แก่ นายอำเภอ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร และปลัดเทศบาล (2) ภาคเอกชน ได้แก่ ประธานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ประธานองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้นำท้องถิ่น และสื่อมวลชน และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (3) ภาคประชาชน ได้แก่ นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้นำประชาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) การสังเกต (2) การสัมภาษณ์เจาะลึก (3) การสนทนากลุ่ม (4) แบบสอบถาม

การตรวจสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของการวิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า แบบถามซ้ำ การสอบวัดเปรียบเทียบ การตรวจสอบถ้อยคำ และการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล (1) สถิติพรรณนา ใช้อัตราส่วนร้อยละ (2) สถิติวิเคราะห์ ใช้เทคนิคเพียร์สัน ไคสแควร์ ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ภาวะน้ำท่วมในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง ก่อให้เกิดเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในขณะเดียวกัน การประสานเครือข่ายทางสังคมได้เกิด “ช่องว่าง” ของการประสานงานระหว่างภาครัฐ กับภาคเอกชน และภาคประชาชน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบช่องว่างของการประสานงานระหว่างอำเภอกับเทศบาล
2. รูปแบบการประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย เป็นรูปแบบที่ภาครัฐมีอำนาจเบ็ดเสร็จต่อภาคเอกชนและภาคประชาชน
3. การประสานเครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง มีเพียงขั้นตอนการร่วมปฏิบัติการและการร่วมรับประโยชน์เท่านั้นที่ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้าร่วมบ้างตามที่ได้รับคำสั่งจากภาครัฐ ส่วนขั้นตอนการตัดสินใจและขั้นตอนประเมินผล ภาครัฐดำเนินการแต่ผู้เดียว
4. มีการดำเนินการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่างแต่เป็นการดำเนินการและตัดสินใจของภาครัฐเท่านั้น ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีส่วนร่วมน้อยมาก
5. เครือข่ายทางสังคมในการป้องกันอุทกภัย ในเขตลุ่มน้ำปิงตอนล่าง เป็นเครือข่ายทางสังคมที่ยังไม่เข้มแข็ง

ABSTRACT

174474

Dissertation Title **Social Network Cooperation in Flood Prevention
in the Lower Ping River Basin**

Student's Name **Mrs. Parutha Phromlert**

Degree Sought **Doctor of Philosophy**

Major **Sociology**

Academic Year **2005**

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Pit Sompong	Chairperson
2. Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat	
3. Mr. Surapol Pongtadsirikul	

The objectives of this research, namely, social network cooperation in flood prevention in the Lower Ping river basin, were to study (1) the networking context of the Lower Ping river basin; (2) the cooperational pattern of the social network in flood prevention in the Lower Ping river basin; (3) the cooperational process of the social network in flood prevention; (4) the flood prevention and solution; and (5) the strengths of the social network in flood prevention in the Lower Ping river basin.

Three groups of samples and key informants were (1) officials in the public service sectors, consisting of the district governors, municipality mayors, and the municipalities' permanent secretaries; (2) officials in private sectors, consisting of the president of civil disaster prevention volunteers

organization, the presidents of non-governmental organizations, local leaders, and mass media representatives; and (3) samples selected from the members of civil disaster prevention volunteers organizations.

The data collection instruments consisted of an observation format, in-depth interview format, focus group items, and questionnaires. The instruments were tested for content validity and reliability, while the data were examined by the application of triangulation technique.

The data were analyzed by the use of frequency distribution, percentage, Chi-square and descriptive analysis.

The results of the research were as follows:

1. Flood situation caused the emergence of the social network in flood prevention in the Lower Ping river basin, while the networking cooperation caused a discrepancy between the inter-agency coordination of the government, private agencies and civil sectors, and also at the district and sub-district levels.

2. The cooperational pattern of the social network in flood prevention in the Lower Ping river basin was found as a total exercise of state's power affecting the private and civil sectors.

3. The cooperational process of the social network in flood prevention in the Lower Ping river basin was found limited to the private and public sectors only in the implementation and benefit-sharing, while the decision-making and evaluation were rested upon the governmental sector alone.

4. Actual activities of flood prevention and solution were found in the Lower Ping river basin, but the implementations and decision-making were only made by the governmental sector with very little participation of the private and public sectors.

5. The social network in flood prevention in the Lower Ping river basin was found to be rather weak.